

BIBLIOTECA R & R

Victor Cilincă

Împăratul Gunoaielor

EcoBasm

EDITURA RATIO ET REVELATIO

ORADEA

2013

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a
României

CILINȚĂ, VICTOR

Împăratul gunoaielor : ecobasm /
Victor Cilință. - Oradea : Ratio et Revela-
tio, 2013

ISBN 978-606-93522-8-1

821.135.1-93-34

Copyright © 2013

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, punerea la dispoziția publică inclusiv prin internet sau rețele de calculatoare cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului sau deținătorilor drepturilor de autor reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepesc penal sau civil, în conformitate cu legile în vigoare.

Ilustrație copertă: **Victor Cilință**

www.editura.ratioetreveatio.com

*Se dedică motanului meu, **Smoke***

– Tovarăși, zise el, iată o problemă care trebuie rezolvată. Animalele sălbatice, cum ar fi șobolanii și iepurii de câmp – sînt ele prietenii ori dușmanii noștri? Să supunem la vot. Pun în fața adunării această întrebare: sînt șobolanii tovarăși?

Votul hotărî imediat, cu o majoritate covârșitoare, că șobolanii sînt tovarăși. Numai patru dintre animale se împotrivesc, cei trei cîini plus pisica, descoperită, însă, mai tîrziu, că votase și pro și contra.

George Orwell
Ferma animalelor

A fost ce-a fost, o fi ce-o mai fi...

La marginea unui mare oraș, la capătul celui mai sărac cartier din lume, acolo unde începe cîmpul cel mai pustiu dintre cîmpiile cele mai pustii, umede și reci, atît de departe de casele celorlalți oameni, încît chiar la o palmă în spatele bojdeucei sale se cască înspăimîntător hăul gropii de gunoi a întregului oraș, din te miri ce, viețuia un om foarte-foarte singur. Atît de singur, încît, de cînd nimeni nu l-a mai strigat pe numele său de familie, el însuși l-a și uitat. Și nimeni nu-l mai alintase din copilărie pe numele de botez, încît nici el nu-și mai spunea de multă vreme în vreun fel. Nu trebuie însă să vă fie prea milă de el, cîtă vreme nu-i cunoașteți adevărata și tulburea sa poveste...

Cine se pricepe la gunoaie, în special

doctorii în Gunoii, care predau la Facultate Știința Îmblinzirii Gunoiiului, știu că oamenii aruncă cel mai repede resturile de mîncare, dar leapădă de bunăvoie și hainele care nu le mai vin sau sînt demodate sau sînt prea rupte ca să le mai poarte... Oamenii aruncă mobilă stricată sau care nu mai este în ton cu moda, aruncă farfurii și oglinzi crăpate, care aduc ghinion... Uneori, lumea aruncă un dar vechi atunci cînd primește altul nou, dar aruncă și cadouri noi, primite însă de la persoane pe care nu le pot suferi. Aruncă adesea cărți în care nu mai cred, sau cărți prea vechi și obosite, înlocuite între timp de cărți noi, proaste, dar cu coperti lucioase. Sînt aruncate fără regrete televizoare prea vechi ori prea stricate, oale sparte, ceasuri de bucătărie care arată ora de sufragerie, cuțite rupte, linguri ruginite. Iar alții aruncă la gunoi și scrisori de prietenie sau chiar de dragoste de la cei pe care i-au uitat...

Omii cel singur, Gunoierul nu știa ce surpriză îl aștepta de fiecare dată cînd cobora în groapă, ce va mai găsi sau descoperi, în afară de cele cîteva monezi pierdute, cu care putea apoi să-și cumpere pîine, din care nu uita să lase cîteva firimituri și pentru șoriceii care trăiau sub căsuță și mișunau, ca și el, în căutare de lucruri importante numai pentru ei, prin Prăpastia Gunoaielor...

Capitolul 1

Cum a primit sărăntocul de gunoier un mic ajutor neașteptat și cum i-a promis Maximus, șoricelul ochelarișt, că o să-l facă dintr-o dată Împărat.

Nu demult, într-o dimineață umedă, în soba cîrpită cu ață ardeau duduind, cu flacără albastră, niște legi tipărite pe hîrtie bună de Guvernul care promitea din nou că săracii o vor duce anul viitor mult mai bine decît anul trecut - bineînțeles, dacă vor avea răbdare și nu vor crăpa de foame pînă atunci... La picioarele patului de ziare pe care se odihnea, stînd într-o rîină cu ochii la geam, omul cel mai singur din lume, se auzi deo-

dată un foșnet mic-mic-mic.

- Or fi șoarecii, își spuse el fără să se prea mire, chiar cu glas tare, pentru că obișnuia, fiind singur, să vorbească totuși cu cineva. Și acel cineva era întotdeauna el însuși!

Dar foșnetul reveni mai puternic și, la picioarele omului, așezându-se fără teamă, cât mai comod, pe un ziar confortabil din vara trecută, când știrile erau ceva mai umflate și mai moi, își făcu apariția un șoricel.

Nici acest lucru nu ar fi fost de mirare, pentru că șoriceii luau deseori masa în căsuță, primind cu bucurie firimiturile pe care omul le dăruia. Nu ar fi fost deci ceva de mirare, dacă șoricelul acesta grasuț nu ar fi fost îmbrăcat ca pentru bal sau pentru ședință, cu o haină lungă (fără nici un petec pe toată lungimea ei!) și n-ar fi purtat ochelari rotunzi, foarte rotunzi, cum nu se mai poartă astăzi și în tot cazul mai rotunzi decât văzuse vreodată omul nostru.

Șoricelul tuși, își drese glasul, își șterse boticul cu o batistuță de șoricei și începu primul conversația:

- Știi, NOI ne-am gândit că ar fi bine să fii Împăratul nostru. Toți ceilalți oameni sînt prea ocupați să se gîndească unde să ne mai pună capcane, cum să ne mai otrăvească sau cum să oploșească în casă cotoii grași, numai ca să

ne pună pe noi pe fugă. Așa că nu ne mai gîndim la ei, ne gîndim direct la mata și îți propunem deci să accepți să ne fii conducător. De ani de zile te tot vedem coborînd în Prăpastia Gunoaielor, căutînd, întocmai ca și noi, printre resturi. Doar că 'mneatale cauți scri-sori de dragoste rupte, în timp ce noi chitim doar după coji de pîine pe jumătate uscate sau felii abia mușcate de salam. Ne-am gîndit deci că ne-ai putea proteja de ceilalți oameni, ba chiar să ne asiguri puterea asupra pisicilor. În schimb...

- În schimb?... , întrebă omul, care își revenise repede din uimire. Ce-ar trebui să primească în schimb onorabilul Împărat al vostru? Salam aproape nemușcat sau proaspăt aruncate coji vechi de pîine?!

Șoricelul tuși important, se mai șterse o dată la botic cu batistuța de șoricel, deși nu avea nevoie, își scoase, important, ochelarii cu sticle rotunde (mai rotunde decît văzuse omul nostru vreodată!) și spuse rar, ca să se facă înțeleș chiar și de de un om:

- NOI sîntem adevărații stăpîni ai secretelor și ai bogățiilor oamenilor, numai că nu știm ce să facem cu ele; un om ar ști, însă! Căutăm zile și zile și zile întregi pînă găsim o biată îmbucătură de cașcaval, și aceea mucegăită,

dar de prea multe ori găsim bani de aur, mici bijuterii prețioase... dar numai pentru oameni! Nouă nu ne sînt folositoare: îți imaginezi vreun șoricel ducîndu-se la magazin și cerînd o bucată mare de brînză, apoi, la casa de marcat, scuzîndu-se: „Știți, nu am mărunțiș la mine, dar vă dau în schimb o za de brătară de argint sau un dinte de aur”?

- Mda, sună frumos, se gîndi cu glas tare, ca de obicei, omul. Pînă acum am găsit doar un ceas argintat, dar fără mașinărie înăuntru, și multe vase chinezești sau făcute din cristal scump, de Boemia, dar, uite-le: sînt toate numai cioburi! Dacă aș găsi de pildă măcar un ceas aurit, aș fi destul de bogat și într-o zi poate că m-aș alege primar. Așa aș putea avea grijă și de voi, șoriciei. Vă voi putea apoi trimite zilnic, chiar aici, cutiuțe de cașcaval învelite în poleială roșie, galbenă ori albastră...

- Mai mult decît atît, continuă șoricelul, ridicînd o gheruță ca un deget întins, spre mare luare-aminte. Împăratul nostru ar fi nu numai cel mai bogat om din toate timpurile, ci și cel mai puternic, pentru că el ar ști toate-toate-toate, da' absolut toate secretele din oraș... Dar, ce zic eu? Toate-toate-toate secretele-secretelor din țară și din Lume. Nimic din ceea ce fac

împărații, regii, președinții sau generali nu rămâne un secret pentru noi. Secretele lor extraordinare, trecute în dosare sau povestite în scrisori sau pe bilețele ajung jos, în prăpastie sau prin alte gropi de gunoi în care trăiesc frați de-ai noștri, șoricei. Par pe veci îngropate după ce stăpînii lor, ai secretelor, au mototolit sau chiar au rupt mărunț-mărunț-mărunț hîrtia pe care au fost scrise sau au mototolit indigoul. Uite, de pildă, șeful Armiei împărătești, generalul Credințescu, a scris unui văr din altă împărăție că ar vrea, în primul concediu, să-și cam trădeze stăpînul țării, ar da oricît să nu ducem scrisoarea la Ziar (și, aici, șoricelul bătu cu piciorușul în hîrtia veche pe care stătea). Am cere-n schimb cîtiva saci de aur, din care ți-ai construi un palat, iar noi am mânca brînză și salam cu măslina cîtiva ani la rînd! Poate că s-a răzgîndit și a rupt scrisoarea înainte să o trimită - nu contează, tot ne va da gologanii ca să nu-l pîrim! Sau, uite, un inventator care a rupt din greșeală tocmai foaia pe care scrisese formula unei mari invenții, la care a lucrat cincizeci de ani! Ne-ar oferi chiar și viața lui, numai să-i dăm înapoi formula pierdută! Am putea să-i cerem în schimb să facă invenții și pentru noi, ca să o ducem astfel mai bine.

Să ne facă, de pildă, mașinuțe cât un pantofior, chiftele care să se umfle ca balonașele din gumă de mestecat și să le mesteci jumătate de zi, televizoare cât o cutie de chibrituri mici, cu prezentatori cu mustăți, dar și cu codiță, tunuri anti-pisici care să tragă pînă departe cu bombe cu fum de ardei și cîh molcuț... Sau casetofoane cât o gămălie de ac mic, la care să ascultăm chițcăiala zilei. Sau, uite, un împărat a trimis scrisori secrete, cerînd dușmanului să-l ierte, numai să nu vină cu oaste peste el! Nu ar vrea să afle și supușii săi cam ce fel de împărat fricos au ei. Ar putea deci împăratul să-l pună ministru pe cel care îi aduce acea scrisoare, pe care împăratul o credea distrusă? Ar putea! Ba s-ar întîmpla și ca într-o zi să-i lase chiar și tronul! Multe secrete din lume au fost rupte și aruncate la gunoi. Oamenii dorm știindu-le pierdute pe veci, dar șoriceii știu să le adune și au răbdare să lipească la loc hîrțiile rupte, oricît de mici ar fi bucățelele și oriunde ar fi ele duse de vînt. Așa, avem bine păstrate secrete mari, pe care cei care le-au pierdut nu ar vrea să le știe salvate...

- Nu este frumos să furi secretele oamenilor, spuse, stînd foarte puțin pe gînduri, omul. Dar ceilalți oameni nu mi-au făcut niciodată bine, ba de foarte

multe ori mi-au făcut numai rău... De ce să nu fiu și eu puțin împărat peste ceva, na, peste șoriceii, chiar și un împărat rău, decît un biet gunoier bun? Și ca împărat ar trebui să fiu îngăduit de ceilalți împărați, mde, colegii mei, cum ar veni...

Șoricelul se plecă atunci în fața Împăratului.

- Majestate, de îndată șoriceii domniei voastre vor întinde o masă împărătească, cu cele mai noi resturi aduse din groapă! Avem chiar și un dop proaspăt de șampanie, încă umed, pe care, dacă nu vă este cu supărare, îl vom mirosi pe rînd, dacă, așa cum bănuiesc, îmi veți da și mie un rang pe măsura talentelor mele.

- Foarte bine. Tocmai te-am numit întîiul meu ministru! Dar... cum te cheamă?

- Mă numesc Maximus Quitzush și nu altcum, Mus sau Ximuș, sau chiar Max, cum îndrăznesc încă unii să mă mai porecescă - se înclină cu importanță noul prim-ministru. Dar, făcînd prea jos plecăciunea, ochelarii proaspătului întîi sfetnic împărătesc căzură de pe nas. Norocul său - ochelarii cei rotunzi (n-ați văzut niciodată ceva mai rotund decît acele lentile!) căzură pe ziarul cel moale.

Împăratul se făcu că nu a observat,

ba chiar se strădui să nu pufnească în rîs, ca să nu-și rușineze ministrul, chiar din prima zi, în fața supușilor. Care or fi fost ei niște șoricei proști, dar măcar erau mulți!

Capitolul 2

O masă cu tot felul de resturi scumpe, după care se pune la cale dobândirea necuvenită a unor căruțe pline de cașcaval și predarea către șoricime a cămărilor împărătești.

Pe dată începură să răsară din toate ungherele și crăpăturile și găurile și țevile și lufturile și cotloanele casei cete de șoricei grăbiți, care cărau în spinare sau trăgeau, legate cu sfori de mătase, de la mărțișor, cele mai proaspete bunătăți adunate de prin gunoaiele de azi ori chiar trufandale furate noaptea de prin bucătăriile restaurantelor, bravii șoricei păcălind ori chiar înfruntând

pentru așa o cauză nobilă pe fioroasele pisici. Pentru împăratul lor - Maximus îi asigurase pe șoriceii lui de taină și pe vreo doi șobolani că-l va convinge pe gunoier să le fie împărat; cine dracu' n-ar accepta? - șoricuții munciseră încă de ieri ca să strângă atâtea și atâtea firimituri, felii, bucăți, îmbucături, sosuri, zeme, scursuri, amestecuri care de care mai ochioase, care de care mai gustoase, care de care mai înmiresmate și proaspete - bineînțeles, dacă nu țineai totuși cont că unele nu degeaba fuseseră aruncate la gunoi...

Masa șchioapă a Împăratului se umplu iute cu toate bucatele adunate cu greu de prin împărăție de către noii săi slujitori. Și începu festinul împărătesc, de față cu supușii.

La cât trudiseră, alde Chițălău, Mama-Chiț, Ha-Chiță și Chițisor, șoriceii care aveau cuib chiar sub căsuța împăratului șor, micuții se gîndeau că va ajunge pentru o săptămînă de petreceri. Para-Chiț, Chițuș, Mațu-Chițu, Chițandru și Chițimia, șoriceii care locuiau în prima casă din cea mai apropiată mahala, departe, în oraș, la o văduvă bătrînă și săracă, își închipuiau că bucatele vor fi îndestulătoare chiar pentru o lună întregă. Ba chiar că, în mărinimia sa, Împăratul chiar îi va invita și pe ei la masă. Hămesit,

fostul gunoier ciuguli însă bucățile de carne și de pîine ceva mai mari, adună în podul palmei frînturile mici de brînză Camembert și le aruncă, dintr-o singură mișcare, direct pe gîtlej, apoi mătură cu muchia palmei și ultimele firimituri rămase. Ar mai fi vrut, săracul, și altceva: numai ce i se trezise foamea amorțită de atîta și-atîta timp ca bufnița ziua, iar acum se întindea de plăcere, că măruntaiele începură chiar să-i chiorăie, de crezură șoriceii că începe să-și acordeze instrumentele o orchestră mare, adusă în cinstea evenimentului înscăunării. Auzi, festin: hap! – și masa a rămas pe loc goală! Șoriceii oftară cînd văzură ce se alesese de isprava lor. Dar Maximus, care era acum, dacă nu ați uitat deja, întîiul ministru al Împăratului și în această calitate oficială veghea, scruta, păzea și salvgarda totul, cocoțat plin de ifose pe toarta cîinii de ceai, uitîndu-se ca masa să fi fost servită așa cum se cuvenea unui împărat, se înclină cu atît de mult respect prefăcut în fața înaltului mîncău, încît ochelarii îi căzură iar. De data asta, tocmai în fundul cîinii de tablă. Ca să nu se observe, spuse:

- Înălțimea ta (de fapt, pe lîngă ei, împăratul era, cu adevărat, foarte-foarte înalt), supușii tare s-au întristat că nu au putut întinde azi o mai îmbel-

șugată... Dar aceasta arată câtă nevoie avem noi de ajutorul măriei tale. Noi am și pregătit pentru început o scri-sorică, găsită anul trecut în Prăpastie. E o scrisoare de taină, prin care Vistiernicul Împărăției Brânzei se îndatora să plătească o căruță plină de galbeni sunători țărănilor pe care îi punea să se spetească toată vara pe moșiile împărătești. Cum a venit însă toamna și hambarele Împăratului Brânzei, dar și cele ale Vistiernicului, au fost pline-ochi, de nu se mai închideau ușile din pricina grîușorului și păpușoiului cărat acolo de țărani cu căruțele țărănești cele mari, iar cămările s-au umplut și ele pînă sus cu putinele cu lapte alb și gras, de ieșea smîntîna peste pervazuri, Vistiernicul a trimis într-o noapte un slujitor dibaci, care a furat înțelesul scris și, pentru mai multă siguranță, l-a rupt într-o mie de mici bucățele, chiar le-a mestecat puținel, să le dea de gust, și le-a aruncat apoi la gunoi. Așa au ajuns pînă la noi, în Prăpastia Gunoaielor, unde nu se pierde nimic, iar noi am adunat cu multă răbdare bucățelele, săpînd încet, săptămîni și luni, ca arheologii, apoi le-am lipit cu nițică făină umezită în gură. Cei mai șireți șoareci, care au ros o viață la cărți deștepte prin Biblioteca Academiei Împărătești, au trudit la

lumina lumînărilor noapte de noapte, ca să lipească după înțeleș bucățelele. Și iată-ți acum hîrtia prețioasă, și-o punem la picioare!

Șase șoricei, neamuri cu Chițălău, tocmai tîrau o foaie de hîrtie reparată ca vai de lume după ce fusese ruptă mărunț-mărunțit-mărunțel de Vistiernicul cel cu degete groase și hrăpărețe. Se vedea însă destul de bine scrisul vistiernicesc și pecetea împărătească și semnătura Vistiernicului care scria acolo că le va da țăranilor zece căruțe cu bani de aur pentru munca lor.

- Îl vom trimite pe Chițuș cu un pecuț din această înțelegere, ca dovadă că o avem, iar Para-Chiț o să-l ajute să pună pe perna visternicească scrisorica, pe care înălțimea voastră, în înțelepciune, o veți ticlui cît mai bine...

- Am înțeleș, spuse repede Împăratul, căci un împărat se cuvine să arate că se prinde pe loc, chiar dacă nu prea știe el exact despre ce o fi vorba în propoziție. Îi voi scrie îndată Vistiernicului cel ticălos să dea imediat țăranilor păcăliți cele zece care cu aur cuvenite pentru hămăleală. Și, bineînțeleș, să scape și vreo doi galbeni pentru mine, ca să nu-mi fie munca degeaba. Că doar nu oricine poate să facă rost așa, ceac-pac, cît ai bate din palme, de o scrisorică mai întîi ruptă și apoi atît de

meșteșugit făcută la loc!

Deși nu avea încă ochelarii puși înapoi pe nas, Maximus sări de pe toarta câinii de ceai tocmai sus, pe gulerul jegos al hainei împărătești, și îi șopti Împăratului la ureche, ca să nu-l facă de praștie tocmai în prima zi față de noii supuși, proști pe douăzeci de ani, da' totuși atît de mulți:

- Uite ce-i, bre împărate, doar nu crezi că puteai găsi singur-singurel scrisorica asta și că ai fi putut s-o și lipești bucățică cu bucățică, în vecii vecilor! Fără scrisorica asta, rămînem în continuare cu toții cu burțile chelălăind de foame: și noi, da' și matale! Așa că fă bine și cere-i Vistiernicului cel ticălos nu să-ți dea galbeni, ci să te pună Ispravnic peste un județ, sau chiar, mă gîndesc acum, Sfetnic Principal al Împăratului Brînză. Cere și să-ți dea pe mîna cămărilor și bucătăriile împărătești! De asemenea, să-i ceri, dacă nu ți-o fi cu supărare, un tain de... (și aici scoase iute din buzunar o foiță de țigară pe care notase din timp numărul supușilor, numărul minim de îmbucături convenite fiecăruia și cam ce își dorea șoricel cu șoricel - cele mai multe îmbucături fiind cerute de mîncăul Chiță-Chițălău, care era mai gras și deci mai fomist). Să-i ceri, auzi?!, în fiecare zi, trei căruțe cu multe roți de

cașcaval, o remorcă de tractor plină cu putine de brînză și vreo două roabe cu coji calde de pîine, abia scoasă din cuptor. Pe care să le aducă, cu toatele, aici, la groapa dumitale împărătească!

Împăratul se scărpină în barbă: nu se gîndise să ceară o slujbă împărătească în schimbul scrisorii. I-ar fi stat lui bine, e drept, să fie mare șef peste ceva, peste orice, da' oare n-o fi prea multă muncă să fii barem un Ispravnic de ispravă, darămite Sfetnic Principal?

Maximus însă parcă îi ghici gîndul:

- Și ca ispravnic, și ca Sfetnic Principal, nu-i muncă mai deloc! Tot ce ai de făcut este să strigi din cînd în cînd la oameni: mai ales dimineața, la prînz și seara. Ei știu și singuri ce slujbe au de făcut, însă cu cît îi beștești, îi ocărăști, îi blestemi și-i afurisești mai mult și mai des, cu atît or să te recunoască mai repede de stăpîn, ba or să te și iubească! Și n-or să mai îndrăznească să chițcăie în front!

Capitolul 3

Cum ajunge Împăratul Gunoaielor aproape sfetnic al Împăratului Brînză (plecat personal în vilegiatură prin alte împărății), nu înainte de a se îmbrăca și a mânca și iar mânca vistiernicește...

doua zi dimineață, când Vistiernicul Împăratului se trezi și vru să-și ștergă nasul, dădu chiar peste petecul din înțelegera sa cu țărani, pe care-o știa pierdută pe veci, stînd pe perină ca vrabia la adăpat. Pentru că, mahmur, apucase să-și ștergă nasul cu ea, Vistiernicul scutură în silă hîrtia, apoi citi pe spatele ei, unde scria cu creionul chimic cam așa:

Drăguță Domnule Vistiernice, Măria Mneatale,

Iacătă aicișilea din partea Domniei Miele o bucățică din oarece hîrtioară pierdută de Mătăluță. Vai-vai-vai de așa o neglijență în vremile noastre, cînd e bine mai degrabă să înghiți o scrisorniță ca aiasta cu plic cu tot decît s-o lași la îndemînările Orișicui! Io acu-așa am stat și iear mai stau și mă cujet: adică ce să fac io cu restul scrisorii? Să-l arăt cumva Împăratului Brînză, sau mai bine să-l dau înapoi țărănoilor care s-au spetit ca proștii pă degeaba tătă vara? Io singur nu prea știu cum să fac.

Da' dacă s-o întîmpla să mă roage careva ca să ajung și io în rang mare, poate chiar anume Sfetnic Principal al Împăratului, atunci, da, ași ave io destulă Înțălepciune să nu arăt ÎNCĂ hîrtia și altora... Aștept dară să mă inviți mneatali așe, pi la Palat, că cu multe îți pot hi de agiutor. Știi, nici o taină nu rămîne multă vreme ascunsă Științii miele, oricît de adînc ar fi îngropată, ruptă în bucățele sau chiar arsă, așa că binevoiește stimat Domnule Vistiernice și ține cont!

Urma semnătura: Al dumneatale, Împăratul Gunoaielor, adecă al Șorecimii din Țara Brînzei

Vistiernicul, care se știa cu prea

multe muște pe căciulă, se frămîntă el ce se frămîntă, dar tot trimise pînă la urmă slujitorii să-l aducă cu ploconeli pe gunoier chiar la Palatul împărațesc, unde și el, Vistiernicul, locuia, dar într-un subsol mai ridicat, aurit. Și le zise să-l poftască cu glas mieros, anume cu pofteli și temeneli și alte asemenea atenții, pe gunoieri, acum noul Sfetnic Principal. Iar pe Sfetnicul Principal de dinainte, care nu știa atîtea secrete nici cît să locuiască în beciul cel mai de jos al Palatului, îl aruncară frumușel la închisoare, ca să lase mai degrabă liber biroul cel sfetnicesc, cu canapele molcuțe...

Împăratul Gunoaielor sosi la palat cu trăsura vistiernicească. Se îmbrăcase, de, și el cu ce avea mai bun: cu un anterior aproape nou, salvat dintr-o grămadă de boarfe mucegăite. Pe deasupra o giubea pînă la călcîie, lungă atît cît să-l apere naibii iarna de frig, făcută toată din ochiuri mari de sîrmă galvanizată, că acum era vară întornată. Mai pe dedesupt purta cămașă de mătase roșie în carouri, de aia de cowboy, scoasă de la gunoi aproape fără de pată. Doar cîteva picături de vin de Porto, cu care Împăratul Gunoaielor chiar voia să se laude cunoscătorilor de vin pe care să-i lase măcar să miroase și ei aroma rămasă pe

mîneacă. Purta pantofiori de step gălbiori, scîlțiați numai pe dinăuntru (de făceau tare rău la batături!), iar pe cap un ișlic, pe deasupra cu un joben verde cu boruri din mărgelile galbene, provenit de la un circ care dăduse faliment și ajunsese la gunoi cu tot cu director. Și așa de frumoase erau hainele și păreau atît de domnești, încît Împăratului îi venea să o strîngă în brațe, delicat, pe fiecare și să-i spună, fiecăreia în parte, „dumneata”...

După ce-l măsură din priviri pe mosafir, Vistiernicul se gîndi că tare i-ar fi plăcut să-l dea afară în brînci pe nepoftit, bașca să-l miluiască dibaci cu o lovitură zdravănă de picior dată cu sete exact în josul spinării: la asta se pricepea! Dar se mulțumi să zîmbească ploconit și-l rugă pe Împăratul Gunoaielor, acum și Sfetnic Principal, să îmbrace orice i-ar fi pe plac din garderoba sa de vel Vistiernic. Erau acolo, în nenumăratele dulapuri, paltoane din puf de lebădă neagră, vopsite în alb imaculat ca de pasăre alburie, îmblănite cu spinări de sobol gras, cu năsturei făcuți din galbeni de aur, zimțați manual (din cei care li se cam cuveneau țărănoilor!), cămeșoaie de noapte din zale de oțel, dublate la piele cu brocart greu, uns cu alifie ca să nu înroșească cumva pielea, maieuri de purpură

vopsite în negru - că negrul e mai nsuferitor! - și pîslari din plastic bătuti cu diamante mari, de ălea de neam prost, cu talpă din gumă de mestecat ca să le fie mai ușor supușilor să o pupe. Cu un singur diamăntătoi din ăla cumpărai o stradă lungă, lungăăă, cu tot cu semafor!

La început, Împăratul Gunoaielor nu prea voi să se despartă de țoalele cu care venise îmbrăcat, însă, cînd văzu cît de frumos miros a vistierie noile haine, le luă pe toate la probat. Maximus, care stătea ascuns în joben (singurul obiect de îmbrăcăminte la care Împăratul nu voi în ruptul capului să renunțe!), îi șopti însă că ar fi bine să-i mai lase și Vistiernicului cîte ceva-acolo, o mănușă sau cîte-un costumaș-două: nu de alta, dar ca să nu și-l facă din prima dușman, căci Vistiernicul era nu numai hoț, da' și zgîrîie-brînză din cale-afară!

Cît timp Împăratul intră în cabina vistierială de probă, ca să încerce cîteva perechi de pantaloni împărătești, scurți, cu bretele stropite cu zeamă de rubine macerate o vară-ntreagă-noțet, și să vază cum îi șade cu decorațiile aurite, bune de lins pe partea cealaltă, făcută anume din ciocolată împărătească, Vistiernicul se apucă iute să cotrobăie prin buzunarele ante-

riului și giubelei de sîrmă împletită, și pînă la urmă tot mai găsi el un petecuț - dar mic-mic! - din hîrtia cu pricina, ceea ce-l încredință că într-adevăr noul Sfetnic Principal nu a mințit și că are toată scrisoarea pe undeva...

Noul Sfetnic fu poftit apoi la masă, o masă îmbelșugată, apoi urmă o pauză de prînz și, între timp, ce să vezi?, veni și vremea cinei. Pentru ca să divedească supușilor că abia are timp să stea la masă, Vistiernicul umpluse sufrageria de mese și stătea într-adevăr prea puțin la masă, căci se muta apoi la alta și apoi la alta, și pe urmă la alta, înfulecînd de pe fiecare cîte ceva gras și bun.

- Nu mă prezinți Impăratului Brînză?, întrebă după o vreme, căscînd cam fără chef, proaspătul Împărat al Gu-noaielor, curios să-l cunoască personal pe marele șef al împărăției. Ar cam trebui să intru și io, pînă la urma-urmilor, în slujba aia, nu?

Vistiernicul îl asigură însă că și așa a muncit prea îndestul pentru prima zi și-l conduse în camera sa personală de somn, pe un divan care, ca să fie cît mai moale, se odihnea la rîndul dum-nealui pe o mare dormeză îmblănită, despre care se știa că sforăie încetișor spre dimineață... Acolo, Vistiernicul îl pofti pe noul Sfetnic să se așeze și-i ură

prefăcut noapte bună. Trebile împărătești mai puteau aștepta ele și pînă a doua sau chiar a treia zi, somnul e mai important!, îi șopti Vistiernicul.

- Și așa trebile vi le veți face după cum și cînd și dacă veți găsi dumnea-voastră de cuviință. Căci Împaratul Brînză nu se bagă niciodată în muncu- lița specialiștilor noștri. De altfel, dumnealui călătorește atît de mult și a văzut atît de grozav de multe împără- ții și este atît de bine primit peste tot, „ca acasă” - cum se spune - și pretutin- deni i se zice, ca și pe-aici, „Majesta- te”, încît nici nu mai știe săracu’ exact care dintre ele este împărăția lui... A noastră...

Și Vistiernicul îl duse direct la di- vanul cel înalt, divan care se odihnea deja de cîteva ore bune pe o dorme- ză, ca apoi să rămînă trezuț și să nu se scape cumva la sforăieli sau, Doam- ne-fereste, pîrțuri! Dregătorul îl ajută personal să descalțe șlapii cu nestema- te și să îmbrace cămeșa de noapte cu butoni de chihlimbar și turcoaze tur- cești (cea cu brocartul pe-afară, ca să nu se zgîrîie tîntălăul, și să se plîngă apoi Împăratului Brînză!) și plecă stin- gînd ușor-ușurel lumina și urîndu-i cu jumătate de gură și zîmbet prefăcut „Vise mișto/ Șapte purici rococo!” Ce ar mai fi poruncit el gărzilor să-l facă

chisăliță, terci, tocătură și zeamă pe ne-suferitul de musafir și să-l betegească și să-l tranșeze și chiar să-l înjure bine, dacă ar fi găsit în buzunarul anteriorului toată hîrtia și nu doar un petecuț! L-ar fi putut trimite apoi la răcoare, lîngă fostul sfetnic, dar dacă totuși scrisoarea ar fi fost trimisă atunci de cine știe cine altcineva, chiar Împăratului?! Iar dacă hîrtia asta întregă ar ajunge la Vodă, cine știe unde ar sta mîine capul Vistiernicului! Și cum l-ar betegi și l-ar tranșa și l-ar înjura gros chiar pe el slujitorii Împăratului Brînză! Așa că mai bine îi mai spuse oaspetelui o dată, ridicînd un deget:

- Dacă peste noapte vă lipsește ceva, orice, scuturați o dată, cristalin, din clopocristalinul de colo. O dată, o singurică dată, e de ajuns! Dacă scuturați de mai multe ori, va fi de rău !

Numai că musafirul nu putea să închidă ochii și pace! Acum, ori că înghițise, sorbise, plescăise și halise prea mult la cele cîteva mese mari, de care tot avusese parte de la venire, cu singura oboseală de a se muta de la una la alta, ori că, cine știe, îl chinuia gîndul la cea căruță cu galbeni care s-ar fi convenit țărănoilor ce s-au spetit ca fraierii muncind. Vorba e că nu reușea naibii să adoarmă nici dacă stătea pe-o parte, pe pîntece ori pe spate sau chiar

în picioare ori în cap! Nervos, mînios, supărat, adormi tîrziu: era prea bine! Și iar se trezi ! Nervos, mînios, supărat, se ridică puțin ca să ia clopoțelul de cristal cristalin și să sune cu el. Vistiernicul îl învățase că așa trebuie să facă ori de cîte ori avea nevoie de ceva, iar musafirul abia se înfrînă să nu sune, zdranga-zdranga-zdranga, de mai multe ori adică, pînă venea careva...

Capitolul 4

Vînzătorul de Somn, felurite feluri de adormit sau de așipit sau de picotit sau cum să ne petrecem viața fără griji chiar și în timpul nopții...

Nici nu apucă sunetul cristalin al clopoțelului de cristal a se iți ca un damf finuț în atmosferă, că în încăperea apăru, prin vis parcă, un pitic îmbrăcat în culori nocturne și cu un tubănel greu înfășurat în jurul capului. Piticului îi tot cădeau pleoapele de somn, așa că le ridica din cînd în cînd, discret, cu un Bețișor de Ridicat Pleoape făcut din ceva moale, asemănător cu lacrimile strînse timp de o săptămîină, dacă acestea ar fi fost

turnate într-un singur bețigaș. Cel ce tocmai intrase avea în față, atârnată cu o sfoară de după gât, o mică tarabă cu flacoane, cutiuțe, pungulițe și grămăjoare de CEVA.

- Te-am chemat eu, cumva, ori tocmai treceai pe-aici cu vreo îndeletnicire?, vru să știe cât mai exact Împăratul.

- Bineînțeles, Excelență, îi răspunse respectuos piticul. NOI venim întotdeauna când sîntem chemați cu prima scuturare de clopoțel. Noi sîntem cei care aducem iute-iute somnul dorit, ațipeala ori plăcutul picotit. Ai avut noroc: dacă îl scuturai chiar și numai o dată și jumătate, venea aici Baba-Moarte, care îți dădea un somnifer pe termen lung, pentru a nu te mai trezi niciodată... Iar înainte te-ar fi ținut de vorbă, ar fi pălăvrăgit, de, ca muierile proaste, de ți-ar fi venit să-ți tragi mai bine-un glonte-n ceafă, numa' să scapi naibii de ea!

- Dar tu CE ești?, întrebă, încă foarte curios, Împăratul.

Piticul își scoase cu două-trei degete turbanul cel greu și salută frumos.

- Eu sînt Negustorul de Somn. Aduc liniștea și odihna celor care au cu ce să le cumpere...

- Și ce anume vinzi exact? Că de plătit, ți-o plăti Vistiernicul mâine, iar dacă nu suferă amîinare, din partea

mea poți să-l trezești chiar și acușica.

- Eu n-am nevoie de bani sau de odoare!, îl liniști însă piticania. Oamenii îmi oferă, în schimbul somnului fără griji, doar părerea lor de rău pentru răutățile făcute din întâmplare, îndoiala că faptele lor bune ar putea avea urmări rele, tristețea pentru tristețea semănată fără voie străinilor, dar și celor dragi... Și alte lucruri încurcate de felul acesta, cum ar fi socotelile, căzutul pe gânduri, invidia de noapte, necazurile din dragoste și alte două-trei fleacuri de care este bine să scapi ca să te poți odihni cum se cade... Eu le strâng pe toate și le vînd, la preț dublu, celor care prea au dat de bine și nu se simt în largul lor decît atunci cînd suferă, cînd plîng și au de ce să le pară rău. Și sînt mulți, mulți și din ăștia, care se bat pe părerile de rău strînse de mine și de frații mei...

- Și cum mă adormi, sper că nu cu un ciocan mare?, întrebă curios Împăratul Gunoaielor, acoperindu-și precaut creștetul cu o perinuță blindată.

Piticul se uită cu drag la lucrurile de pe micuța tejghea atîrnată de gîtul său, apoi despături o hîrtie și începu să citească, poticnindu-se la cuvintele mai greu de pronunțat:

- Păi... Uite, de exemplu, Somnul de Paie: ușor, ușooooor, tresărit, nu foarte

lung, mereu întrerupt de foșnete, ca atunci cînd calci paiele și ele se rup, crănțanind ușor, de crezi că doar ți se pare... Sau Somnul de Sticlă: dacă din greșeală calci pe el, sau atunci cînd te răsucești noaptea în pat, se sparge, te poți chiar tăia la picior; unde mai pui sperietura, cînd cad cioburile în plin miez de noapte prin somn. Zgomotul cioburilor nu numai că te trezește, dar te și sperie, îți sare inima, de-ți faci pe dată cruce și scuipi în sîn! Mai avem Somnul-de-Apă, mai lin... Dară ăsta-i de mai multe feluri. De pildă, cel de Apă Tulbure, din care te trezești cu ochii lipiți și nu-ți amintești în primele clipe dacă e marți ori joi, de e noaptea ori dimineață, sau cum te mai numești... Cel Limpede, prin care îți vezi trecutul mai frumos decît este el. Sau cel Vijelios, de te trezești obosit, lac de sudoare... Somnul de Curcă-n Lemne este și el bun, dacă nu te-apucă brusc vreun glu-glu-glu peste noapte! Cel mai bine este însă Somnul-ca-Mortu'-n-Păpușoi, din care te trezești mai tînăr decît la culcare.

Pe urmă, poți alege și în ce fel să-ți fie iei hapurile de somn: poți să-ți dau o legătură bine legată cu vise, sau să-ți tai visele felii, ca să nu te ostenească cele întregi, ori să-ți dau praf-de-somn dizolvat în sirop de ploaie la vremea

salcîmului înflorit. Pot să-ți mai dau zdrențe de somn, pentru învelit, sau chiar o infuzie de vise somnoroase, sau o gogoloaie sub formă de gumă de mestecat somn, ori unguent în calupuri mici, de uns pe pâine, dacă nu preferi cumva cuburi ca zahărul candel, ori somn rîșnit cum e cafeaua-de-somn....

Împăratul Gunoaielor luă de pe tarabă mai multe legături de somn, le puse sub cap, presără și peste plapumă praf de somn, înghiți și licoarea din două sticlute mov, de Apă-de-Somn, puse și mult-mult-mult Somn-de-Sticlă, în calupuri mici, pe la picioare, ca să audă dacă vrea să-i facă ceva de petrecanie în somn...

Iar Negustorul de Somn, mulțumit că a scăpat de atîta marfă, ieși tiptil, cu spatele, ca o pisică înconjurată de mult prea mulți șoricei hotărîți. Și nu uită să ia cu el toate părerile de rău ale Împăratului Gunoaielor.

Capitolul 5

Împărații de cașcaval, împărații într-o ureche și împărații făr' de nas...

În timp ce Împăratul Gunoaielor dormea deja ca nesimțitul, Maximus se întoarse la Prăpastia Gunoaielor, cu ultimul tramvai care mai circula la ora aceea. Adună cât mai mulți șoricei chiar acasă la Împăratul Gunoaielor, iar el, ca întâi ministru și ca tribun la tribună, se cocoță cât mai sus, pe toarta cării de ceai, ca un tribun la tribună, ca să fie bine văzut. Căci „bine văzut” era, spera el, chiar de Împăratul...

- Șoricei și șoricioaice, li se adresă întâiul ministru al Gunoaielor, după

ce-și mai drese glasul. De astăzi, avem un împărat numai al nostru și nu orice împărat deșălat, ci unul mare, mare de tot! Care deține mai multă putere într-un singur bobîrnac decît o mie dintre vitejii noștri cu cozi tinere și vîrtoase. Și care are mai mult avînt într-un pîrț de-al dumnealui scăpat cu fereală decît un asalt al infanteriei noastre codate împotriva zidurilor de cașcaval dușmane! El, Înălțimea Sa - ați văzut și voi ce înalt este! - în marea sa bunătațe, a promis că ne va îndestula cu tot ce avem nevoie, pentru ca nici un șorecuț să nu mai sufere vreodată de foame!

Chițăitorii fremătară bucuroși, unii chiar izbucniră în scurte urale chițăite, însă cei mai bătrîni și mai înțelepți (doar cîțiva, pentru că ai mai mulți plecaseră de mult cu vapoarele în Germania, unde cașcavalul era mai mare) se zburliră atît cît să nu se vadă: „Nimeni nu-ți dă atît de mult fară să-ți ceară pe măsură!”, gîndeau, pe bună dreptate, înțelepții. Într-adevăr, Maximus continuă, de parcă le-ar fi citit gîndurile:

- Chițăitori, tovarăși dragi, viața voastră și a urmașilor-urmașilor-urmașilor voștri va fi pe veci bună, vom scăpa de tirania pisicilor, pe care Împăratul nostru le va nimici din toate împărățiile. Vă cer însă doar atît: să mă urmați orbește ca chiorii și să faceți

orice - dar orice! - vă voi porunci!

- Tu adică să ne poruncești nouă?!, se miră Chițălău, fostul prieten de joacă al întîiului ministru și cam băbălău de felul lui.

De furie, lui Maximus i se înroșiră ochii, și așa roșii, ca la șoareci:

- Deci nici nu v-ați văzut bine cu sacii de caș în car, și vă arătați deja nerecunoștința?! Hai, să zicem că așa o întrebare poate să vină de la Chițălău, că-i cam tăntălău, da' voi, voi care sînteți deștepți și cunoașteți bine asupra cotoilor, stați și dați din cap, în loc să-l burdușiți îndată pe prostălău?! Păi cum, șoareci buni, cum să nu fiu eu acela demn de a fi urmat orbește, chiorăște chiar, dacă eu și nimeni altul l-am adus pe Împăratul G și l-am convins să stea, el, o zeităte mai înaltă chiar decît masa de bucătărie, în fruntea noastră, niște dihăanii așa de mici! Eu am drepturi exclusive asupra Împăratului și, dacă ne dezamăgiți, îl iau și plecăm în altă împărăție, unde șorecimea este mai recunoscătoare celor care îi fac bine. Eu și numai eu am fost cu ideea și cu realizarea acestei minunății de parteneriat!

- Da' n-am trudit noi cu căutatul, după ce Chițimia a găsit primul petecuț de hîrtie? Da' nu ne-am chiorît și noi nopticica întreagă, la lumînare, să lipim bucățile cu limba, că și-acum

mai simt gust de cerneală?, întrebă iar, în tăntăloșenia sa, Chițălău.

De data aceasta Maximus nici nu mai trebui să facă vreun semn, că șoa-recii fără minte din preajmă îl și burdușiră pe gură-spartă, trăgându-i castane iuți în țeastă, dupaci înfundați în dos, scatoalce aprige după ceafă, fleoșcăindu-i blana cu scuipat și gîdilîndu-l rău de tot cu cozile gîdilicioase - să crape Chițălău, mai de rîs și mai de plîns!

- Vom fi liberi, sătui și veseli cum e acum Chițălău, promise în continuare Maximus. Și nu ne vom mulțumi cu atîta, nu! Vom bate lăbuța cu frații noștri din gropile de gunoi din celelalte împărății, pentru o frăție care să le fie și lor de bine, căci trebuie să aibă și ei prin gunoaie tot felul de secrete, cu care ne pot ajuta, așa cum și noi trebuie să avem secrete pentru ei. Să-și pună și ei împărății lor să stîrpească pisicile, poate chiar și oamenii, atunci cînd vom avea destul cașcaval și omul se va dovedi deci nefolositor! Căci, într-un veac luminos, vom avea atîta de haleală, încît omenirea nu va mai conta pentru noi.

În acest moment, Maximus își umflă atît de tare pieptul de mîndrie, mai-mai să cadă în cana cu ceai! Trebui să sară iute doi șoricuți, ca să-l prindă de subțiori, să nu cadă!

- Șoriceii din toată lumea, uniți-vă!,

urlă fericit întâiul ministru al Gunoiu-
lui. A noastră va fi împărăția oamenilor!

Urmă un sfat cu șefii de obști. Șoa-
recii din breasla ronțăitorilor de gale-
rii, care fac drumuri de acces pe sub
drumuri și case, cei din breasla ochi-
torilor-de-haleală, care descoperă ce se
găsește în farfuriile acoperite sau în pa-
chetele învelite în ziar ori în pungi, cea
a bine-mirositorilor, care simt pisica de
la distanță, dar și izvoarele de apă ori
mezelurile atârinate tocmai suuus, în
grindă, cea a săritorilor-la-bătaie, din-
tre șoriceii care au făcut atîta box încît
nu-i mai doare nimic, de nu se mai tem
și sînt singurii care au curaj, atunci
cînd au băut țuică fiartă, să muște mo-
tanul de coadă, breasla transportatori-
lor, care rostogolesc roțile de cașcaval,
duc în gură semințe și moaie coada în
undelemn ori vin, precum și alte prea-
cinstite bresle și uniuni șoricești din
Groapă. Lor le dădu Maximus primele
porunci, care să ajungă la toți supușii
din borte, galerii ori crăpături.

- Și să nu uit, își termină întâiul mi-
nistru lista de porunci. E foarte impor-
tant: vă cer să-i ridicați Împaratului
Gunoaielor al nostru (așa începuseră
să-i spună supușii, mai pe scurt, dar
numai pe la spate), pentru a-i arăta cît
de mult îl iubim, să-i ridicați statui fru-
moase, în toate cotloanele voastre de

somn și petrecere a timpului liber! Iar lângă Împărat, se-nțelege, să puneți și un bust măricel al meu, pentru că așa i-ar plăcea și Majestății Sale!

Chițișor, starostele breslei dezlipitorilor de timbre, breaslă nou creată doar de cînd Împăratul G avea nevoie să trimită scrisori de amenințare anonime timbrate, îndrăzni să întrebe, după ce ridică mai întîi frumos, ca la școală, două gheruțe:

- Da' din ce să ridicăm, măria-voastră și prea-nalte chițcăiaș al nostru, cele statui, că doar noi nu ne pricepem la marmure ca la brînze?

Maximus tuși important, gîndindu-se că la acest aspect nici nu reflectase mai înainte, deși era întîiul lor ministru, deci mai deștept decît ei toți la un loc și încă un pic!

- Chiar așa, dragă Chițișor, uitai să vă spui: vom sculpta, vom rîcîi, vom scobi și vom modela într-un material care de acum ne va fi la îndemîină, e prețios pentru noi tot așa cum e și aurul pentru oameni, în același timp lejer de lucrat: cașcavalul. Împăratul G ne va aduce destul cît să avem chiar și pentru făcut dopuri de pus noaptea-n urechi! Iar meșterii, care vor învăța acum să facă statui, vor fi îndrumați de Chițifael, celebrul pictor, specialist în culori din maioneză și zaț de cafea.

Capitolul 6

În care vă povestim despre Războiul brânzei și cel al pisicilor, despre hîțîțnari și ocașii de curent electric.

Doar o noapte îi trebuise Împăratului Gunoaielor ca să doarmă în pătuțul cocoțat pe dormeaza Vistiernicului, pentru a se umple de lene pe toată viața. Căci lenea este o boală care se ia ușor și de care scapi cel mai greu.

Dimineață, abia îi veni să țină un ochi deschis, pentru a purta sfat de taină cu Maximus, care abia ajunsese, căscînd, zdranga-zdranga cu tramvaiul, înapoi la Palat.

Mai tîrziu, sfătuit așa de bine de

șoarece, încît crezu că-s chiar ideile sale gogonate, fostul gunoier se duse întins la Vistiernic, ce abia se culcase, săracul, căci făcuse o pauză la somn cît să mănînce vreo treizeci de sandvișuri de post asortate cu șunculiță de Praga și mezel cu praz. Ca să nu mai piardă timpul înainte de a se culca la loc, fostul gunoier îi strecură Vistiernicului, pe sub ușă, o listă și trase un șut în perete, ca să-i lase și semn dregătorului, cum că l-a "călcat". Pe listă erau primele cereri care, în curînd, aveau să se transforme nu numai în de-ale gurii, dar și în de-ale Artei: în frumoase statui ale Împăratului Gunoaielor și ale întîiului său ministru. Iată și cum suna cererea, așa cum fusese ea centralizată de dibaciul Maximus, pe măsură ce fiecare supus își spunea păsul. „Rog urgent măcar următoarele” - scria pe hîrtie: „o căruță jumate cu caș-ca-val”, „două căruțe cu caș”, „o vadră fără vin umplută cu cășcăvăluț”, „o bucățică de cașcaval”, „o felie de brînză”, „o bucățoaie mare de cașcaval cam atît” (cînd își spusese păsul, șoricelul cu pricina arătase, ce-i drept, cu lăbuțele, cam cît îi trebuia), „un sac mare de cașcaval și unu mititel pentru neamuri proaste”, „cîte ceva d’ale Gurii”, „un paneraș plin cu caș-ca-val”, „un paner pe jumătate plin cu caș”, „doar două

roți de cașcaval, că mai am una veche", „o feliuță mică-mică sau mai mult de cașcaval, măcar de gust", „o bere, ce atîta cașcaval?!", „o mușcătură doar, de urdă", „o ceapă, că nu știu ce gust are", „mult cașcaval", „puțintică brînză", „o cojiță de pîine", „niște caș", „un pic-picuț de șvaițer cu caviar, cum se mănîncă doar la Restaurantul «Maxim» de la Paris!", „cașcaval cam cît o fi", „bulz, că doar n-o să mănînc cașcaval gol!", „cașcaval din ăla găuritu'", „pîine rumenă făcută coji", „o brînzoaică", „un carnețel pe care să țin socoteala nevesti-mii la brînză" și altele cam la fel...

Vistiernicul porunci prin ușă unor slujitori ca să onoreze comanda și se culcă la loc. Din acea zi însă, șoriceii cerură tot mai mult cașcaval, spunînd că-l iubesc atîta pe Împărat încît vor să aibă în fiecare cămăruță, bortă ori galerie, cîte un portret împăărătesc la care să se uite cu mult drag. Și din care, fie vorba între noi, să și ronțăie pe furiș măcar o bucată de soclu sau pe la spate...

Vistiernicul crezu că este vorba de portretele Împăratul Brînză și se supuse, însă noi știm cum stau de-adevăratele lucrurile...

Oricum, Chițifael nu era așa de priceput, ucenicii și mai puțin, că lucrau

mai mereu cu gura plină și, de câte ori rodeau azi din trăsăturile abia sculptate ieri, mai micșorau din frunte și din privirea care trebuia să fie pătrunzătoare, așa încît statuia aducea cu oricare alt împărat din lume...

În săptămînile următoare, cînd continuară să vină, una după alta, căruțele pline de cașcaval, de se stricară la burtă paznicii grămezilor gălbui de roți și calupuri, ajungea să spui doar cuvîntul „cașcaval”, că micii paznici o și zbugheau, îngretoșați, să se ușureze. De unde se vede că nu ajunge ca o mîncare să fie bună la gust, ca să mănînci din ea pînă peste puteri: „ce-I prea mult strică!”, spun și șoarecii cei bătrîni de deștepți ce sînt... Numai că ei se referă la carte...

În scurt timp, casele șoricești scobite prin pereți sau încropite pe sub podele, găurile, galeriile, bortele, crăpăturile și cotloanele șoricimii se umplură de statui ale Împăratului G și cu busturi cașcavalii ale sfetnicului său. Cei mai bine văzuți în breasla lor, cei mai bogați în provizii, șoriceii mai de încredere ori pur și simplu prieteni la toartă (Vă mai amintiți de toarta cîinii ce ceai? Acolo se întîlneau prietenarii!) cu întîiul ministru, primeau chiar cașcaval albicios cu vinișoare albastre, de Carrara.

Din păcate, șoarecilor, oricât de ghiftuiți ar fi fost, tot le venea mereu damblaua ca să ronțăie măcar vreo ureche gălbioară, ori vârful de nas mai bine afumat al vreunei statui, pînă atunci destul de impozante, astfel că a doua zi trebuia să ceară un alt bloc de cașcaval, ca să sculpteze din nou chipul mîndru al Împăratului: căci, cine a mai văzut împărat respectat de popor, care să fie într-o ureche, ori să umble cu nasul mușcat?!

Trebuie să mai spunem și că, oricât de mușcate ar fi fost statuile Împăratului, nimeni nu avea curaj să se atingă de busturile lui Maximus, care începuseră să se crape însă, pe măsură ce se uscau, dar măcar nu prezentau urme de dinți! Explicația este simplă: Împăratul era prea mare ca să-și poata băga nasul în treburile lor, însă trepădușul acestuia inspecta zilnic aleile și galeriile, ba chiar întrîndurile și fundăturile cu statui.

Numai că șoriceii cereau în fiecare zi noi și noi calupuri cu cașcaval. Să vă spun un secret: unii trimiteau bucăți de cașcaval, pe ascuns, și rudelor de la țară, unde era jale! Păcăliți de Vistiernic, țărani rămaseră cu cămările goale, de nu puteau nici măcar dormi: cum ațipeau puțin noaptea, cum începeau să le chiorăie, să le ghiorță-

ie și să le fluiere mațele de foame. Iar atunci cînd reușeau în sfîrșit să adoarmă, ghiftuindu-și burta doar cu apă, îi trezeau chiorăiturile burților șoarecilor din pod și din podele, la fel de flămînzi, sărăcuții!

Dar țărani, în loc să vină să dea cu pietre în geamurile Vistiernicului, pînă le va da ceva de umplut burțile, căutau în schimb leac să scape de șoareci, ca să poată măcar dormi.

Împăratul Gunoaielor nu mai știa de unde să scoată atîta cașcaval, brînză și urdă, de cînd începuse să fie atît de iubit de șoricei. Iată că, uneori, prea multă dragoste din partea supușilor face rău!...

Între timp, Împăratul Gunoaielor căută să rezolve și problemele de stat. Se gîndi o zi întregă cum ar putea împăca în sfîrșit, după mii și mii de ani, cele două neamuri adverse: cel al pisicilor gheroase și cel al șoarecilor chițcăitori. Simplu – să scape de pisici! A doua zi Împăratul șoriceilor angajă, cu mare cheltuială, un hîțîținar - un înalt specialist care scutura, hîța-hîța, toți pomii și toate poamele și toate gardurile din cale, ca să dea adică jos și să vîre-n sac toate mîțele din împărăție. E și aici un meșteșug, să prinzi adică pe dibaciul cotoi: atunci cînd pisoiful doarme-lemn, torcînd fără grijă, să-l

hîții din scurt și să-l scuturi și să-l zgîlții repede-repejor, ca să rămînă perplex și să cadă de pe creangă sau de pe gard - da' să rămînă perfect perplex pînă ajunge toooocmai jos, în sacul hîțîținarului, care leagă apoi imediat sacul la gură.

Cum treaba începu să meargă tot mai bine, în săptămîna următoare, sub îndrumarea cîtorva hîțîținari pricepuți, aduși tocmai din Franța, unde trăiau hîțîținători din tată-n fiu, funcționarii și slujitorii învățară cum se dă mîța jos din copac fără voia ei și cum se bagă ea la sac. După care fură trimiși cu toții la prins pisici. Cunoșteai acum slujbașii statului după fețe și după mîini - pline de urme de gheare, căci ei, nefiind franțuji, se îndeletniceau mai greu cu prinsul din prima al mîțelor, al mîrtanilor și al șmecherilor care umblau cu mîța-n sac. Aflînd însă că nu le mai dă leafa pînă nu aduc, ca dovadă a prinderii, cozile tăiate ale mîțelor prinse, funcționarii începură să se îndîrjească, aruncînd în piscăniile care nu se dădeau prinse cu tocure ascuțite precum și cu călimări orbitoare atunci cînd îți intră cerneala-n ochi. Iară slujbașii fără carte și meșteșug începură și ei să arunce în felinele bîrzoiate cu măhuri și cu găleți cu apă, încît în scurtă vreme miorlăitoarele prefe-

rară să se predea funcționarilor, decît să înfrunte căldările cu apă și măturile grele pe spinare.

Mai încercau bunicuțele să mai pi-tească pisicuțe prin panere cu fund dublu, dar slujbașii vicleni le momeau la sac cu bucăți de pastramă și felii de cozonac muiat în lapte și cu felii de salam și coltuce de cremvurști. În zadar plîngeau apoi fetițele și băiețelii, care rămîneau fără torsături și gudureli, că mincinoșii de funcționari spuneau că iau pisicuțele doar ca să le ia măsură la surtuc, ori cît să le ducă la doftor și să le facă bine de torsul convulsiv, de drăgănitul cronic și de guduratul mă-găresc. Și, dacă nu vor sta cumînți, și copiilor aveau să le facă injecții cu ace neașteptat de mari! - îi speriau slujbașii.

Unele femei mai curajoase făcu-ră chiar plîngere la Împăratul Brînză, adică să le dea imediat pisicuțele îna-poi, că nu are cine să mai toarcă de fe-ricire în noapțile lungi. Plîngerile ajun-geau însă pînă la urmă tot la Împăratul Gunoaielor care, după ce rupse cîteva sute (dar le primi în cîteva zile înapoi pe partea cealaltă, lipite cu limba de echipele de chițcăitori care căutau ori-ce hîrtie scrisă prin Groapă), se hotărî să despăgubească femeile - că doar nu dădea din banii lui, ci din cei ai Îm-

părăției. Porunci astfel să li se dea în compensație femeilor și copiilor mașini elvețiene de tors lână.

Și se umplu atunci Împărăția Brânzei de cuști pline cu pisici flămânde. Nimeni nu le mai hrănea, nimeni nu le mai mîngîia, în plus șoriceii veneau să le viziteze ca să-și bată joc anume de ele. Își căutau cotoii cunoscuți, cu care avuseseră în trecut vreo pricină, și se hlizeau în fața lor, arătîndu-le semeți coada, ronțăind de mama focului, chiar sub botul lor altădată periculos, mezeluri de apă-n gură, avînd grijă să ajungă, pe gratis, mirosul apetisant la nasul flămînzilor.

Împăratul Gunoaielor, ca mare Sfetnic Principal, nu se învoi însă să omoare chiar de tot pisicile, așa cum îi tot cerea Maximus, chiar dacă le lăsa o vreme să cam crape de foame. Spuse că are el un plan. Și, într-adevăr, dădu poruncă meșterilor să facă niște cuști rotunde, care se învîrteau în jurul unui ax atunci cînd prizonierul dinăuntru dădea să scape, cățărîndu-se la nesfîrșit pe gratiile rotitoare. Așa, pisicile învîrteau toată ziua la cuștile rostogolitoare, ca proastele, în nădejdea scăpării, dar făceau de fapt prin munca lor doar curent și anume electric, cu care Împăratul Gunoaielor lumina Palatul și pornea în mișcare

jocurile mecanice împărătești, care fuseseră întrerupte pentru că Împăratul Brînză, plecat mereu în străinătate, nu mai plătise curentul.

Necazul cel mare începu pentru Împăratul Gunoaielor atunci cînd vacile intrară în grevă. Țăranii primiseră poruncă să facă vacuțele să dea de două ori, de trei ori, de patru ori mai mult lapte, și tot așa, tot mai mult, cu cît dragostea șoriceilor pentru împărat cerea și mai mult cașcaval. Din săracii și oropsiții de odinioară, șoricimea și șobolănimea mutată în oraș la auzul vieții bune de aici, ajunsese acum stăpîna tuturor, doar pentru că făcuse rost de un împărat cît de cît știutor de carte. Căci împăratul învățase deja să știe unde a pus ieri cărțile, ca să nu se piardă. Și cînd vedeau atîtea și atîtea cărți împrăștiate, supușii credeau că gunoierul le-o fi cetit, săracu', pe toate!

Mai încerca uneori cîte un învățător sau vreun meșter să se revolte, dar îndată săreau ceilalți și, fricoși, îi rugau să tacă, nu cumva să le facă și lor rău! Ba, uneori, nici nu mai stăteau la vorbă, ci treceau direct la tras scatoalce! Căci, spuneau ei, mai bine cîteva scatoalce de la prieteni, date pe datorie, decît bătaia cu mătura sau cu tocul (tocul de bătaie), în beciurile Împăra-

tului. Iar dacă vreunul mai semeț se împotriva, totuși, șoriceii găseau ei pe undeva prin gunoaie vreo scrisoare a lui, de datorie sau de semeție sau o mărturisire, ruptă și aruncată la gunoi, pe care i-o și înmînau Împăratului Gunoaielor. Și, de cînd începură să vină scrisori lipite și din celelalte împărății, din tot neamul șoricesc doar breasla deslipitorilor de timbre refolosibile se mai putea plînge de viață grea...

Dar fericirea nu ține niciodată cît am vrea noi... Cum oamenii nu puteau spune că nu dau lapte Sfetnicului Principal, de frică să nu fie cumva aruncați la răcoare, iar vacile nu mai puteau da chiar atît cît li se cerea, slujbașii împărătești au început și ei să mai mintă pe ici pe colo și să scrie în catastife doi în loc de unu și astfel scăpară o vreme de perdaful împărătesc. Pe hîrtie, Împăratul Gunoaielor primea în continuare tot atîta lapte, brînză, urdă și cașcaval ca și mai înainte, ba chiar și mai mult, dar în realitate multe vaci slăbiseră de obidă și dădeau lapte mai deloc sau chiar se îmbolnăviseră și fusereră duse de rudele îngrijorate la Spitalul Văcărești. Rămaseră doar boii singuri prin ogrăzi - dar boii nu dau lapte nici atîtca!

Cînd șoriceii se treziră că, zi după zi, sînt puși să semneze de primirea

hranei, urmînd ca transportul lor să mai întîrzie, cum le spuneau liniștitor slujbașii împărătești, „doar o zi ori două”, nu se speriară: mai erau doar atîtea provizii adunate, iar Împăratul Gunoaielor le promisese un veac fără de griji, care și sosise, din moment ce pisicile fuseseră într-adevăr arestate, în afară de două sau trei haiducite prin munți, și de cîteva care spuneau că se trag din șoareci umflați cu drojdie.

Capitolul 7

Cum l-au mâncat șoarecii pe Împăratul Gunoaielor, cu tot cu soclu!

Cînd șorecimea începu să vadă că proviziile se cam stricaseră și se zbîrciseră, că situația, spuneau unii, “se cam împuțise”, unul cîte unul, mai întîi cu frică, apoi pe față, dințații și dințațele se apucară cu toții să-l mănînce pe Împăratul, oriunde apărea el pe soclul din cașcaval. După aia, veni la rînd să fie ronțăit și bustul lui Maximus - și fu o plăcere pentru unii să-i scoată ochii galbeni și să-i mănînce nasul!

Ocupat cu fabricarea curentului electric pentru jocurile mecanice și

chiar cu jocurile mecanice, Împăratul Gunoaielor nici nu băga de seamă cum revolta începea să dea pe dinafară în rîndul supușilor. Iar întîiul său ministru zăcea acum, sărmanul, țintuit pe un pat făcut dintr-o săpunieră căptușită cu blană de pisică persană, căci, săracu', îl durea stomacul de la un soclu cam vechi, chiar de la bustul lui propriu, ronțăit doar ca autocritică!

Cînd terminară de mîncat statuile, șoarecii începură să iasă pe străzi și prin piețe, la vedere, ziua în amiaza mare, și se apucară fără nici o rușine să roadă pînă și morcovii ori cepele de pe tarabe, ba chiar și bordurile trotuarelor. Și mulți mai erau flămînzii cu dinți tăioși, cu ochii roșietici și codiță trasă parcă prin ascuțitoare! Căci se înmulțise neamul șoricesc, de cînd dăduse de bine printre lactate, de nu puteai pune un pas pe stradă fără să calci vreo coadă ori să nu te înțepi în vreo mustață de șoarece.

Țăranii și tîrgoveții se încuiaseră prin case, că le era silă să mai calce pe asemenea lighioane dese, de parcă erau roiuri de albine grase cu coadă și mustăți. Însă mai-marii și sus-pușii Împărăției nici nu se sinchiseau de această schimbare, căci oricum ei umblau de mult prin oraș, după rang, cocoțați pe catalige care de care mai înalte. După

tradiție, dregătorii mai mari umblau mai pe sus, ferindu-și doar căpățînile de streșine și de podurile mai joase, înalții funcționari se pitulau pe picioaroange mai mici sau se aplecau umili ca să nu se bage de seamă înălțimea prea mare a cataligelor lor. Nici nu băgară de seamă cum fugeau femeile care încotro, după ce fuseseră mușcate de papuci, sau cum se speriau copii gândilați de cozile mici și solzoase. Înalții dregători se simțeau apărați, pentru că purtau și veste anticlonț, ca să se pună la adăpost chiar și de vulturii pleșuvi, adăpostiți în clopotniță, care coborau uneori în picaj, pentru a smulge măcar un nasture de pe tarabele cu vechituri.

Pînă într-o zi, cînd în Împărăție fusese ros aproape tot ce se putea mîncea sau măcar mesteca - cum ar fi hamurile, șnururile de la perdele, pantofii de gumă, mănușile de piele, șeile cailor - caili care nu o zbughiseră, potcoavele de cai morți, cuiele scurte, fușteii de scară, măștile de gaze cu cutie cu tot, treptele din lemn de brad de la biserică, glastrele cu flori, florile, unghiile mici de la picioare și cîte și mai cîte! Cînd termină ce era mai la îndemîină, pe jos, șoricimea se apucă să roadă la catalige, de jos în sus, mai scurtînd înălțimea mai-marilor. Iar vreo doi șorecuți fără minte roaseră chiar și firele

electrice de la jocurile mecanice împăratești (tare rele la gust și cu un curent pișcător la limbă), spre marea supărare a Sfetnicului Principal!

Dar mulți tîrgoveți, boieri, funcționari, deputați, țărani, ingineri, învățători, trecători, cîntăreți din glas, cîntăreți din cobză, cîntăreți la șefi, săpători sau pițifelnici se apucară să-i telegrafieze Împăratului Brînză, cîte unul sau mai mulți o dată, că aveau la telegraf reducere pentru grupuri, de nu mai prididea telegraful să tot scrie! Cu toții se plîngeau de Vistiernic, de Sfetnicul Principal, pîrau Împăratului lipsa mare de brînză, caș și cașcaval, că se înmulțiseră șoarecii cît părul pe cîine, ba îi aduseră la cunoștință și că mîța lui preferată este acum la ocnă, unde face curent electric pentru jocurile mecanice, ca să aibă cu ce să se joace domnu' sfetnic, fostul gunoier!

Împăratul Brînză primi înștiințările și telegrafie înapoi, anunțînd că se întoarce ca să facă mare judecată. Par-tea proastă e că nici acum nu-și nimeri împărăția, ci ajunse din greșeală și din întâmplare pe la alți împărați, care îl și poftiră, fiecare, la masă. Și nu se cuve-nea, nu-i așa?, să-i refuze, ca să nu se supere oamenii și să nu declare cum-va, netam-nesam, război, Împărăției Brînzei, rămasă acum și fără brînză!

Și fiindcă veni vorba de mâncare, e timpul sa vă spun că și Împăratul Gunoaielor primi într-o bună zi la prânz ultima bucată de cașcaval din Împărăție. Era vorba chiar de o statuie de-a sa, aproape terminată, care, fiind făcută pe măsura șoricelilor, abia îi ajunse pe-o măseluță.

- Azi-mîine, cînd o nimeri drumul, se întoarce și Împăratul Brînză!, îi aruncă o vorbă, acum mai cu tupeu, Vistiernicul. Știi, eu am făcut ce-am putut, dar Împăratul Brînză este, aud, foarte supărat, șucărit și furios că nu mai e lapte nici de leac în întreaga Împărăție, altădată vestită tocmai pentru brînzeturile ei de export, inclusiv cele cu mucegaiuri, găurele și verdețuri înglobate. Și mi-a telegrafiat mie că va scurta de cap pe ăia de-i va găsi vinovați de toate acestea. Eu, în locul dumneatale, m-aș gândi mai bine dacă nu e cazul să-mi iau un concediu-ceva, cît mai departe de aici...

Împăratul Gunoaielor înțelese aluzia. Șoricimea, flămîndă, nu-i mai adusesese de mult nici o scrisoare de taină și, în primul rînd, niciuna despre Împăratul Brînză, prin care să-l aibă și pe acela la mîină. Ba chiar aflase, cu o seară înainte, de la Chițișor, că neamurile șoricelului primiseră ordin de la Maximus, care zăcea încă slăbit în

săpuniera sa de întâi ministru, să caute anume în Prăpastia Gunoaielor și scrisorele rupte de Sfetnicul Principal, de cînd acesta ajunsese, datorită șoarecilor, mare dregător...

Chițișor își pîrîse neamurile pentru că se săturase de noua viață liberă, dar săracă, a șoriceilor: avea limba grozav de umflată de la lins timbrele pînă se dezlipseau, iar cașcaval de-un sandviș ori două mai aveau acum doar șobolanii din Guvern...

Împăratul Gunoaielor se gîndi că venise vremea să se pună la adăpost, că mîncase destul, de i se aplecase, și dormise pe săturate în pătuțul cel odihnit, cel cocoțat pe o dormeză.

Astfel încît se duse în iatacul vistiernicesc, cel cu pat peste pat, și scutură o dată - doar o singură dată! - din clopoțelul clinchetitor. Spera să primească ajutor. Și primi!

Capitolul 8

Acarul Întîmplărilor și Pădurea de Două Ori.

Nici nu prea clincheti bine clopoșelul, că în iatac apăru un mărunțel murdar de vaselină și negreli, îmbrăcat ca un acar din aceia care schimbau pe vremuri mersul trenurilor, de pe o șină pe alta, mutîndu-le și reaşezîndu-le la macaz cu ajutorul unui ac de fier, lung cît un baston englezesc. Doar că omulețul era șiret și părea înțelept, din cauza ochelarilor pe care-i ținea pe frunte, să se vadă, căci el vedea foarte bine: Presentul, Trecutul și Viitorul, se-nțelege! Pentru că era ziuă, nu mai venise, cum vă aș-

teptați poate, Negustorul de Somn, ci Acarul, care era de serviciu în fiecare zi, pînă la opt seara.

Acarul își dădu șapca mai pe cea-fă, alegînd cuvinte pe care Impăratul Gunoaielor să le poată pricepe cel mai bine.

- Uite, bre, cum stă chestia - se adresează el Impăratului. Uite, așa cum se schimbă macazul la tramvai, atunci cînd acarul mută îmbinările șinelor, pentru ca tramvaiul să o ia înainte ori să cotească, după nevoie, și viața are drumurile ei, unde trebuie a schimba cel macaz, cînd dai de năcaz, spuse Acarul Întîmplărilor. Uneori o poți ține doar înainte, dacă nu te temi și știi unde vrei să ajungi. Alteori simți poftă s-o iei hăis sau cea - la stînga sau la dreapta, ba chiar s-o cîrmești înapoi, căci ți-ai dat seama că ai luat-o pe un drum rău. Nu toți oamenii pot face acest lucru, fără să-i ajut eu, și puțini au astfel de clopoței, cu care sînt chemat să leg drumurile, să le descîlcesc ori să le cotesc, pentru ca stăpînul clopoțelului să ajungă unde trebuie... Io sînt Acarul Întîmplărilor, știu ce necaz te paște și aș putea să te scoț din belea, dacă pricepi.

Și Acarul Întîmplărilor îi explică pe îndelete cum putea scăpa cu față curată, fără să fie prins de hingherii Împărăției

și să fie pus el să fabrice curent electric, ca pedeapsă pentru dezastrul în care vîrîse văcuțele și pisicuțele din Împărație.

Trebuia doar să se urce pe Primul Munte, s-o facă la dreapta, să-și ia bilet pînă la Cascadă și de acolo s-o cotească fie pe drumul care cobora înapoi spre oraș, fie să intre în Pădurea-de-Două-Ori. El, Acarul, va fi acolo, la crucea drumurilor, și gunoierul, fostul împărat al șoricimii, va spune atunci pe ce cale vrea să apuce. Pe drumul înapoi degeaba o lua, căci mai bine rămînea acum, locului! Dar, dacă o lua prin Pădure, norocul putea fi de partea lui: atunci cînd ieșeau din frunzișul ei des, te trezeai înapoi de unde ai plecat, dar nu oricum: dacă merseși pe o cărăruie scurtă, te trezeai cu o zi ori două în urmă, dar dacă apucaai un drumeag mai lung, trebuia să iei lucrurile de unde le lăsaseși cu o lună, șapte sau cu un an în urmă! Asta ținea de lungimea drumului împădurit: mai scurt ori mai lung. Și tot ce făcuseși de atunci trebuia să faci din nou: dacă ai fi săpat o fîntînă, o săpai din nou, dacă ți se pierduseră oile, acum le pierdeai iarăși, cei ce nu făcuseră nimic nu făceau nimic încă o dată, iar dacă prinseseși vreun nărav greu, îl deprindeai din nou; doar dacă a doua oară nu îți venea cumva mintea la cap, printr-o

minune... Dacă atunci, a doua oară, te hotărai să schimbi soarta, doar atunci drumul prin Pădurea-de-Două-Ori nu era zadarnic.

Capitolul 9

Gunoierul, fostul împărat al șoarecilor, învață de la Împăratul-fără-sfârșit că nu e bine să faci de două ori aceeași greșală...

Zis și făcut! G își împachetă într-o batistuță tot avutul rămas - o bucată de soclu din cașcaval - îmbracă mai multe haine scumpe una peste alta și pe deasupra un halat transparent, dar mai sărăcăcios, ca să creadă hoții că e un coate-goale, și o luă pe drumul spre Prăpastia Gunoaielor.

Pe drum, într-o pădure, G se întâlnește cu Împăratul-fără-sfârșit, numit așa pentru că, deși avea cu o mie de ani mai mult decât mai putea duce, nu voia

în ruptul capului să mai moară pînă ce nu-și vedea visul împlinit. În împărăția lui nu era strop de apă, rîurile se-caseră încă din vremi înnegurate, norii ocoleau întotdeauna bucuroși locurile acelea pustiite și astfel oamenii Împărăției Seci nu aveau niciodată parte de ploi. Pînă și lacrimile lor se lăsau greu din colțul ochiului... Împăratul puse-se să se sape, acum mai multe veacuri, un canal care să lege Împărăția Seacă de marea Mare Dulce. Supușii săi stăteau în șir și vărsau lacrimile care, în ani de zile, picuri după picuri, găureau încet-încet stîncă, de se săpase, de două generații încoace, un șanț destul de adînc ca să meargă prin el un om călare pe-un om. Dar nu încă destul de adînc pentru a năvăli încoace apa Mării. Împăratul-fără-sfîrșit gîndea că supușii săi nu jelesc destul, că se bucură special de tot felul de fleacuri, doar ca să nu-și facă datoria patriotică de plîngăcioși ai Împărăției Seci. De aceea interzisese sărbătorile, organizase înmormîntări de probă, porunci-se păstrarea momentelor de reculegere, cîte unul pe ceas, de-și trezea țara pentru acest lucru și în toiul nopții, dar degeaba: oamenii plîngeau numai din datorie, strîngînd din dinți și pufnind pe ascuns în rîs. Chiar săptămîna trecută, Judecătorul împărătesc po-

runcise ca un supus să fie spânzurat de gene, doar pentru că zîmbise fără dezlegare și i se oprise izvorul lacrimilor în public. Mulți se prefăceau triști de frica iscoadelor înveselite prefăcut, care se tot învîrteau printre muncitori. Pentru randament la plîns, mai toți foloseau foi de ceapă, de ajunsese pînă și arpagicul ai scump decît aurul! Împăratul-Fără-Sfîrșit stătea într-o caleașcă ultimul model, cu pneuri noi, și purta ochelari de soare cu ștergătoare de ploaie înțepenite de cînd nu mai văzuseră o picătură de apă. Acum, de, ca între împărați: se salutară, se ploconiră unul la altul, se lăudară și încurajară, fiecare îl invită pe celălalt să meargă cu el: unul, cu caleașca, iar fostul împărat al șoarecilor, la fel de galant, îl pofti pe bătrînel să-l întovărășească pe jos... Pînă la urmă, gunoierul spera de fapt că ar putea călători gratis în caleașcă, pentru că el avea bătăture de la pantofii de step (dacă vă mi amintiți, foarte scîlciați pe dinăuntru). Urcă deci lîngă celălalt călător și începură să-și povestească amintiri umede, ca de la împărat la împărat.

Dar se vede că pădurea se întîmpla să fie tocmai Codrul-de-Două-Ori sau Pădurea Uitării, în care, dacă intrai, uitai totul și o puteai lua frumușel de la început. Sau nu... Deci nici nu se afun-

dară dumnealor împărații bine în Pădure, că și uitară cine sînt și ce caută ei acolo.

- Cum m-o fi chemînd? Ce facem noi aici? Cred că de fapt căutăm vreun izvor, își dădu cu părerea Împăratul cel bătrîn.

Gunoierul, care nu avea ochelari de soare negri și vedea deci mai departe, își spuse, însă:

- Cine-oi fi? Da' ce contează? Văd în depărtare o luminiță. Or fi focurile de la vreo groapă de gunoi...

Aveau amîndoi dreptate.

La cîțiva pași, pe o cărare care ieșea din pădure, cîțiva plîngăcioși fluierau a pagubă și loveau cu lacrimile lor mici într-o stîncă mare de cremene, care le stătea în cale. Împăratul-Fără-Sfîrșit își aminti atunci puțin cine e, oftă și se stropși la supuși:

- Bine, măi, cîte sute de ani să vă mai spun de-acum încolo că la plîns nu se cîntă muzică ușoară?!

Gunoierul își luă atunci rămas bun de la Împăratul Împărăției Seci, deși acesta, amabil, îl invitase la un chef cu butoaie de vin nou, sec de-a binelea, îndoite cu un degetar de apă veche. El o luă, însă, pe cărarea care ducea spre luminiță.

Capitolul 10

În care totul ar putea să o ia de la început...

Gunoierul, fostul împărat, ajunsese la capătul cărării și deîndată se trezi într-adevar pe marginea Prăpăstiei Gunoaielor, de care parcă-și mai amintea... Și unde ardeau câteva focuri babane, împrăștiate de vînt. Omul uitase că fusese o vreme cel mai mare Împărat al Gunoaielor și, pentru că îi era frig din cauza halatului transparent, intră repede în căsuța cea aplecată, curioasă parcă, peste Prăpăstie... Fostul Împărat al Gunoaielor era acum, din nou, umilul gunoier, mulțumit că trăiește înconjurat de atîtea

și atâtea comori peticite sau cu fundul spart!

El își mai aminti parcă: de prea multe ori, din saci întregi de gunoaie care fumegă sub cer, alunecă câte un cercel mic de aur, pierdut de o fată în timp ce era sărutată, sau un inel cu piatră scumpă aruncat la despărțire de logodnica unui marinar plecat peste nouă mări, câte un ceas de buzunar de argint cu lanț de buzunar de argint, așa cum se purta odată și acum nu se mai poartă, cărți rare, unele chiar semnate frumos pe prima pagină de scriitori vechi, de împărați pensionari ori de mari generali în rezervă. Sau jocuri de șah din care s-au pierdut câteva piese sculptate în fildeș, rame frumoase, aurite odată, cu poze despre care nimeni nu mai știe cine este cea care zîmbește...

Omul alesese, de ani și ani, tot ce părea să aibă un rost ori importanță și urcase apoi cu greu, cu greutatea în spinare, ore întregi, malul aproape drept al Prăpastiei, pînă la căsuța lui gheboasă. Unde, după ce se odihnea puțin, se apuca să cerceteze prada. Cel mai mult îi plăcea să găsească și să pună cap la cap cioburile vaselor de preț. Astfel, toată casa îi era plină de vase scumpe, care nu aveau ce căuta într-o locuință atît de săracă. Doar dacă te apropiiai, observai că toate erau

alcătuite din cioburi - nu le-ar mai fi cumpărat nimeni! Iar dacă le umpleai cu apă, apa curgea pe dată din ele, ca prin sita bine găurită. Atunci cînd omulețul strănuta, cioburile se împrăștia prin casă, de trebuia iarăși să le tot caute pe sub zdrențele de covor și să le lipească la loc...

Dar parcă și mai mult îi plăcea omului să adune și să pună cap la cap scrisori sau bilețele de dragoste, rupte și aruncate de cîte cineva, cu nepăsare sau la furie. Uneori trebuia să coboare zile, săptămîni și chiar luni, să scormonească, să sape și să cerceteze adînc, pînă găsea toate-toate bucățelele lipsă din scrisoare, duse cu răutate de vînt pînă la mare distanță. Cea mai mare bucurie a sa era atunci cînd mai apoi venea cîte un răspuns, rupt, la vreo frumoasă scrisoare de iubire, pe care abia reușise să o facă la loc, din bucăți. Răspunsul era de multe ori și el rupt în fișii sau în bucățele mici - și mai mărunțele decît la prima scrisoare! Și ce curios putea să fie gunoierul! Aflarea urmării era mai interesantă decît găsierea de comori...

Doar în zilele cenușii, care urmau lungilor nopți ploioase de toamnă, omul cel singur rămînea închis în casă, neîncumetîndu-se să mai coboare în Prăpastia Gunoaielor. Făcea atunci

puțină căldură, punînd pe foc scrisori cu ștampilă, dosare și înștiințări de la Poștă, emise de Primărie ori chiar de Guvern (din cele pe care le descoperea în cutia sa poștală - ultima cutie poștală din cel mai umil cartier din Împărăție. Căci scrisorile cu ștampilă ajung la toți, dar la toți oamenii, la regi ca și la cei mai săraci, ba chiar și la cei care nici nu știu să citească, ba și la cei care nu vor să primească scrisori și la cei cărora nu le scrie nimeni...)

Cînd răsărea soarele printre picăturile de ploaie cu miros de toamnă bătrînă, singuraticul privea prin singurul său gemuleț, aflat chiar în spatele casei, pe unde nu treceau drumuri și nu erau flori, dar care avea o bună vedere la Prăpastia cu Gunoaie, și atunci omul se gîndea cam la ce mari secrete de dragoste ar putea el descoperi mîine sau poimîne, ce mici comori uitate, pierdute sau chiar aruncate de oamenii care își pot permite să piardă multe fără să regrete prea mult, pentru că au pierdut un singur lucru important sau pentru că au pierdut TOTUL mai înainte de a pierde lucrșorul acesta prețios care a ajuns la Groapă...

Era o dimineață umedă, în care ardeau duduind în soba cîrpită cu ață, cu flacăra albastră, niște legi tipărite pe hîrtie velină de Guvernul care pro-

mitea că săracii o vor duce anul viitor mult mai bine decît anul trecut - bineînțeles, dacă vor avea răbdare și nu vor crăpa de foame pînă atunci...

La picioarele patului de ziare pe care Gunoierul. Se trîntise într-o doară, într-un dor de ducă la gunoaiile lui, cu ochii mai mult la geam, omul cel mai singur din lume auzi un foșnet mic-mic-mic.

- Or fi șoarecii, își spuse el fără să se prea mire, chiar cu glas tare, pentru că obișnuia, fiind singur, să vorbească totuși cu cineva. Și acel cineva era întotdeauna el!

Dar foșnetul reveni mai puternic și, la picioarele omului, așezîndu-se fără teamă, cît mai comod, pe un ziar confortabil din vara trecută, cînd știrile erau ceva mai umflate și mai moi, își făcuse apariția un șoricel ciudat. Și șoricelul tuși, își dresе glasul, își șterse boticul cu o batistuță de șoricei și începu primul conversația:

- Știi, NOI ne-am gîndit că ar fi bine să fii Împăratul nostru. Toți ceilalți oameni sînt prea ocupați să se gîndească...

Și Gunoierul își aduse aminte că avea, nu se știe de unde, o frumusețe de halat transparent și alte haine bogate pentru un sărac ca el, haine pe care va primi desigur destui bani ca să mă-

nînce și el pîne proaspătă și salam din
ăla bunul, o toamnă, o iarnă și o vară
întreagă! Asta dacă nu cumva... îi vor
roade șoarecii hainele!

Cu acest gînd, G înșfăcă un polonic
nefolosit de mult din lipsă de zeamă și
- jap! - îl croi în cap pe șoarece, dîndu-i
astfel răspunsul potrivit.

- Auzi, iată-mă și împărat al roză-
torilor!, pufni omul, ieșind să caute o
pisică vrednică prin preajmă.

Ceilalți șoricei, care văzuseră în-
groziți cum Maximus Quitzush, zis și
Mus, Max sau Ximuș, a căzut lat și de
tot în cana de ceai, o zbughiră în toa-
te cotloanele ascunse ale casei. Iar în
noaptea aceea își făcură cu toții бага-
jele și plecară în pribegie în Germania,
unde se spune că sînt mai multe firi-
mituri. Adio, cașcaval, adio Împărăție!

Sfîrșit

www.editura.ratioet revelatio.com

Coperta: Dan Pătroc

DTP: Dan Pătroc

Apărut: noiembrie 2013

Editura Ratio et Revelatio, Oradea

str. Sofiei, nr. 3, Bihor, România, 410183

e-mail: office@ratioet revelatio.com

Tipărit la Alföldi Nyomda Printing House Debrecen,
Ungaria